

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 11Pc/19/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5720204157
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Káčeriková
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2021:5720204157.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin sudkyňou JUDr. Alenou Káčerikovou v právnej veci navrhovateľa/muža, ktorého otcovstvo má byť určené: I. X., L.. XX.XX.XXXX, J. L. XXXX/XX, XXX XX Ž., právne zast. JUDr. Andrej Bryja, advokát so sídlom Hviezdoslavova 49, 029 01 Námestovo, maloletého dieťaťa: X. X., L.. XX.XX.XXXX, toho času zverený do ústavnej starostlivosti v Centre pre deti a rodiny Martin, Hviezdoslavova 62, 036 01 Martin, zastúpeného poručníkom: K. J., L.. XX.XX.XXXX, J. R.. J.. B. XXX/XX, XXX XX C. a kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Martin a matky maloletého dieťaťa: X. X., L.. XX.XX.XXXX, J. L. XXXX/XX, XXX XX Ž., zastúpenej opatrovníčkou, matkou X. X., L.. XX.XX.XXXX, J. L. XXXX/XX, XXX XX Ž., v konaní o určenie otcovstva a úprave výkonu rodičovských práv a povinností a o výžive maloletého

rozhodol:

I. Určuje sa, že navrhovateľ I. X., L.. XX.XX.XXXX je otcom mal. X. X., L.. XX.XX.XXXX pochádzajúce z matky X. X., L.. XX.XX.XXXX.

II. Súd zveruje mal. X. X.L., L.. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti otca, ktorý ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok.

III. Matka maloletého je povinná prispievať na výživu maloletého výživným vo výške 30 % životného minima na neploleté nezaopatrované dieťa s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku do rúk otca maloletého dieťaťa vždy do 25. dňa v mesiaci vopred.

IV. Týmto dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Žilina sp. zn. XXP/XXX/XXXX zo dňa 09.11.2017.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 29.09.2020 bol na Okresnom súde Martin podaný návrh navrhovateľa I. X., L.. XX.XX.XXXX, ktorým sa domáhal určenia otcovstva k maloletému synovi X. X.L., L.. XX.XX.XXXX, t.č. zvereného do ústavnej starostlivosti v Centre pre deti a rodiny Martin, zastúpený poručníčkou K. J., L.. XX.XX.XXXX a matky maloletého dieťaťa X. X., L.. XX.XX.XXXX, zastúpenej opatrovníčkou - matkou X. X., L.. XX.XX.XXXX.

Na pojednávaní konanom dňa 13.05.2021 právny zástupca označeného otca návrh rozšíril súčasne o úpravu práv a povinností k maloletému X., ktorú zmenu súd pripustil.

Svoj písomný návrh odôvodnil tak, že dieťa splodil ako mladistvý a okolnosti splodenia boli predmetom trestného konania vedeného pred Okresným súdom Žilina sp. zn. 22T/105/2017, pričom v tomto konaní

boli vykonané aj genetické testy, ktoré potvrdili, že navrhovateľ je bez akýchkoľvek pochyb biologickým otcom maloletého X., L.. XX.XX.XXXX. Návrh o určenie otcovstva navrhovateľ podľa svojich slov podáva až teraz, keďže v čase splodenia bol mladistvý a zároveň matka maloletého dieťaťa nebola pre svoje zdravotné postihnutie spôsobilá právne relevantným spôsobom sa vyjadriť k otcovstvu maloletého dieťaťa.

2. Opatrovníčka matky ani kolízny opatrovník sa k návrhu nevyjadrili.

3. Poručníčka maloletého dieťaťa K. J. vo svojom písomnom stanovisku uviedla, že maloletý X. X., L.. XX.XX.XXXX bol umiestnený do Detského domova, Centrum pre deti a rodiny, Hviezdoslavova 62, 036 01 Martin dňa 26.09.2016 na základe rozhodnutia súdu číslo 218/224/2016-28. Rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 21P/224/2016 zo dňa 09.11.2017 bola nad maloletým X. X. nariadená ústavná starostlivosť vykonávaná v Detskom domove, so sídlom Hviezdoslavova ul 62, Martin t.j. v Centre pre deti a rodiny, Martin. Aktuálna jej starostlivosť o maloletého X. X. je založená na pracovno-právnom vzťahu v Centre pre deti a rodiny Martin ako profesionálny náhradný rodič, ktorého má v starostlivosti od 25.10.2016. a trvá na základe dohody o poskytovaní starostlivosti dieťaťu v profesionálnej rodine. Počas celej doby vyrastá u nej, starostlivosť nebola prerušená, nebol medzitým umiestnený späť do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Martin, čiže neustále.

Rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 9P/243/2019-55 zo dňa 12.03.2020 vo veci starostlivosti súdu o maloletého X. X.L. o ustanovenie poručníka ju súd ustanovil za poručníka pre maloletého X..

Z jej pozície poručníka maloletého dieťaťa X. X. nepopiera záujem navrhovateľa byť uznaný za otca dieťaťa a zároveň právo dieťaťa na rodiča, avšak vzhľadom na okolnosti bude zastávať funkciu poručníka po dobu, kým súd nerozhodne inak.

Na podanom návrhu o zverenie maloletého X. do náhradnej osobnej starostlivosti trvala, nakoľko má vytvorené podmienky na starostlivosť o dieťa.

Maloletý X. X. je v jej starostlivosti ako profesionálneho náhradného rodiča od narodenia, keď mal 1,5 mesiaca. Pokračovanie jej starostlivosti o maloletého je zárukou pre zdravý fyzický, psychický a sociálny vývoj dieťaťa. Je názoru, že zverením dieťaťa do starostlivosti otca a tým návratom do jeho biologickej rodiny bude vážne ohrozený mravný vývin dieťaťa vzhľadom na podmienky a okolnosti počatia dieťaťa, a tým aj spôsob života rodiny.

4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi obsiahnutými v spise, a to:

- znaleckým posudkom,
- návrhom na vyslovenie osvojiteľnosti maloletého dieťaťa a ustanovenia poručníka pre maloleté dieťa,
- správou ÚPSVaR v Žiline,
- uznesením Okresného súdu Martin sp. zn. 9P/243/2019 o ustanovení K. J. za poručníka,
- rozhodnutím Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6CoP/35/2020,
- spisom Okresného súdu Žilina sp. zn. 0Tp/567/2016,
- rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 21P/224/2016,
- rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 22T/105/2017,
- rozhodnutím Krajského súdu v Žiline sp. zn. 8CoP/69/201

a zistil nasledovný skutkový stav:

5. Maloletý X. X. sa narodil dňa 12.09.2016 v Kysuckej nemocnici s poliklinikou Čadca. Od dňa 26.09.2016 bol umiestnený na základe uznesenia o neodkladnom opatrení Okresného súdu Žilina č.k. 21P/224/2016-28 zo dňa 21.09.2016, v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline č.k. 7CoP/70/2016-94 zo dňa 29.11.2016 vykonateľným dňa 21.09.2016 a právoplatným dňa 07.12.2016 v Detskom domove Martin. Od 25.10.2016 sa vykonáva neodkladné opatrenie v domácom prostredí zamestnanca detského domova, t.j. v profesionálnej rodine. O dieťa prejavuje záujem jeho stará matka pani X. X. (naďalej prejavuje záujem prevziať si vnuka do osobnej starostlivosti), matka X. X. ml., pán I. I. (partner starej matky), teta, maloletá T. X. a ďalšia širšia rodina. Pravidelné návštevy prebiehajú v priestoroch detského domova.

6. Matka maloletého dieťaťa X. X., L.. XX.XX.XXXX je fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím. Má narušenú schopnosť orientácie a mobility v dôsledku autizmu - pervazívnej poruchy správania, globálnej poruchy pozornosti, zníženej frustračnej tolerancie, psychomotorickej instability, hyperkinetického syndrómu a mentálnej retardácie. Je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, opatrovanie.

Rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 37Ps/9/2016 zo dňa 25.07.2017, právoplatným dňa 23.01.2018 bola obmedzená v spôsobilosti na právne úkony tak, že nie je spôsobilá na žiadne právne úkony okrem realizácie práva voliť vo všeobecných voľbách, nakladania s finančnými prostriedkami v sume 10 €/ týždenne, uzatvárania cudzovacích zmlúv, ktorých predmetom sú hnuiteľné veci v hodnote do 20 €. Opatrovníčkou bola ustanovená jej matka X. X., L.. XX.XX.XXXX. Rozhodnutie Okresného súdu Žilina bolo potvrdené rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 8CoP/69/2017 zo dňa 28.12.2017.

7. Otec maloletého X. X.L., I. X., L.. XX.XX.XXXX bol rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 22T/105/2017 zo dňa 27.06.2018, právoplatný dňa 04.10.2018 uznaný za vinného pre zločin znásilnenia podľa § 199 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. (s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák.) a prečin súložie medzi príbuznými podľa § 203 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. (s poukazom na § 139 ods. 1 písm. f) Tr. zák.), za čo mu bol uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov so zaradením do Ústavu na výkon trestu pre mladistvých. Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. boli zrušené vo výroku o treste rozsudok Okresného súdu Žilina č.k. 22T/41/2017-394 zo dňa 26.05.2017, rozsudok Okresného súdu Žilina č.k. 29T/97/2017-104 zo dňa 13.09.2017, rozsudok Okresného súdu Žilina č.k. 3T/79/2017-155 zo dňa 19.03.2017, rozsudok Okresného súdu Žilina č.k. 29T/29/2016-550 zo dňa 16.02.2017, rozsudok Okresného súdu Žilina č.k. 28T/107/2019-213 zo dňa 10.11.2016, rozsudok Okresného súdu Žilina č.k. 35T/35/2017-109 zo dňa 21.04.2017, rozsudok Okresného súdu Žilina č.k. 29T/8/2017-112 zo dňa 30.03.2017. Zároveň boli zrušené všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili svoj podklad.

8. Uznesením Okresného súdu Martin sp. zn. 9P/243/2019 zo dňa 12.03.2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6CoP/35/2020 zo dňa 31.07.2020 súd ustanovil K. J., L.. XX.XX.XXXX poručníkom maloletého X. X., L.. XX.XX.XXXX s tým, že bude zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho celý majetok. Súčasne poručníčku zaviazal predkladať súdu správy o maloletom dieťati o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa vždy k 30.6. a k 31.12. každého kalendárneho roka. Poručníčka je povinná vykonávať funkciu riadne a v najlepšom záujme maloletého dieťaťa, rozhodnutie o podstatných veciach maloletého dieťaťa vyžaduje schválenie súdu.

9. Na Okresnom súde Martin sa vedie konanie sp. zn. 19P/125/2019 o zverenie maloletého X. X., L.. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti poručníčky K. J., ktoré bolo uznesením zo dňa 11.12.2020 prerušené do právoplatného skončenia konania o určenie otcovstva a úpravy výkonu rodičovských práv a povinností a o výžive maloletého dieťaťa.

10. Na Okresnom súde Martin sa zhodne vedie konanie sp. zn. 9P/44/2019 na vyslovenie osvojitelnosti maloletého dieťaťa. Konanie bolo prerušené uznesením zo dňa 11.12.2020 do právoplatného skončenia konania vedeného pod sp. zn. 11Pc/19/2020.

11. Na pojednávaní konanom dňa 13.05.2021 a 08.12.2021 bol prítomný označený otec maloletého dieťaťa, jeho právny zástupca, opatrovníčka matky maloletého dieťaťa X. X., Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, Centrum pre deti a rodiny Martin a poručníčka maloletého dieťaťa.

12. Navrhovateľ a označený otec maloletého dieťaťa uviedol, že súhlasí s tým, aby bol určený za otca maloletého X. X., L.. XX.XX.XXXX. Súčasne uviedol, že je schopný o syna sa postarať, chce mu dať tú najlepšiu výchovu a vlastnú rodinu, aby syn vyrastal so svojim otcom, ktorého ľúbi, navštevuje, pýta sa na neho. Poukázal na to, že má vytvorené aj bytové podmienky na to, aby sa mohol o syna postarať.

13. Právny zástupca navrhovateľa poukázal na starostlivosť navrhovateľa o syna, ako bol podmienične prepustený z výkonu trestu odňatia slobody. Syn ho navštívil trikrát v Bratislave, chodieval k nemu, na otca sa teší.

14. Opatrovníčka matky maloletého dieťaťa uviedla, že súhlasí s tým, aby navrhovateľ bol v rodnom liste uvedený ako otec X. X.. Navrhovateľ má záujem o syna sa starať ako jeho biologický otec, býva v

Petržalke a matka maloletého dieťaťa býva v Čunove, čo umožní dcére stretávať sa so synom a môže jej to pomôcť aj po psychickej stránke a bude to prínosom pre maloleté dieťa, bude vedieť, kto je jeho mama. Uviedla, že medzi navrhovateľom a maloletým sa vytvoril veľmi pekný citový vzťah. Tiež poukázala na skutočnosť, že navrhovateľ sa poučil, trest za svoju chybu si odpykal a bolo by dobré dať mu druhú šancu na život spolu so svojim synom. Od jeho narodenia mala o neho záujem, nikdy sa svojho vnuka nechcela zriecť.

15. Orgán sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately má za to, že každé dieťa by malo vyrastať v biologickej rodine, ak sú na to prispôsobené podmienky. Je to teda najlepšie v záujme maloletého dieťaťa. Toho času p. I. X. trávi čas s maloletým X. počas pobytov maloletého u starej mamy, má záujem sa starať o maloletého syna a vychovávať ho v najlepšom záujme. V súčasnosti má vytvorené pomery na zabezpečovanie starostlivosti a výchovy maloletého, býva spolu so svojou priateľkou v dvojizbovom prenajatom byte v Bratislave, kde boli aj zo strany ÚPSVaR Bratislava prešetrené pomery v domácnosti, ktoré sú toho času vyhovujúce. Čo sa týka maloletého, rád navštevuje starú mamu, prebiehalo zisťovanie názoru maloletého, opisoval ako trávi čas s tatinom, že stavajú stavebnice, pozerajú rozprávky, chodia na prechádzky. Pri poslednej osobnej návšteve, kde došlo k odovzdávaniu dieťaťa starej mame bol prítomný aj p. X. a maloletý X. sa mu vrhol do náručia. Majú za to, že zverenie maloletého X. do starostlivosti otca je najlepšie v záujme maloletého dieťaťa.

16. Centrum pre deti a rodiny Martin uviedol, že taktiež zdieľajú názor, že v záujme maloletého dieťaťa je, aby sa vrátilo k svojmu otcovi. Otec má vytvorené podmienky. Po návrate z ústavu na výkon trestu p. X. okamžite kontaktoval centrum, vzhľadom k epidemiologickým opatreniam umožňovali návštevy najprv v záhrade, postupne zvyšovali dlhšie prechádzky v okolí Martin, Žilina a až potom pristúpili po prešetrení pomerov u p. X. aj na krátkodobé pobyty. Zdieľajú ten názor, aby maloletý bol zverený do starostlivosti otca.

17. Poručníčka K. J. uviedla, že napriek všetkým týmto doporučeniam nesúhlasím, pretože ona sa o X. stará od mesiaca a pol. Je profesionálny náhradný rodič, ona pozná jeho situáciu najlepšie, pretože 24 hodín s ňou prebýva, on je u nej ako doma, pretože X. 24 hodín prebýva v jej prítomnosti a jej okolie dostatočne pozná, pozná škôlku do ktorej chodí, všetko čo sa týka jeho, je to pre neho prirodzené prostredie. Ona ako profesionálny náhradný rodič, keď neboli kontakty ani zo strany starej mamy ani zo strany otca, ktorý keď bol vo výkone trestu tak neposlal ani fotku, ani list, ani pohľadnicu, tak keď stará matka sa neozývala, oni nemali kontakt, tak ona sa rozhodla, že si mal. X. požiadala do náhradnej osobnej starostlivosti. Ako požiadala do náhradnej osobnej starostlivosti sa dozvedela, že je aj podaný návrh na osvojenie a keď prišli dve výzvy, ohľadom toho, že ona podala návrh do náhradnej osobnej starostlivosti a že je podaný návrh na osvojenie, tak stará mama sa zrazu ozvala, že chce X. prísť navštíviť. V roku 2019 dávala oznámenie a v auguste 2019 prišla stará mama po vyše roku na návštevu. Na to sa jej stará mama vyjadрила, že ona jej nikdy nedovolí zobrať si ho do náhradnej osobnej starostlivosti. Že urobí všetko pre to, aby ho ona nemala v náhradnej osobnej starostlivosti. Maloletý keď po vyše roku zbadal starú mamu a svoju mamu, reval, chcel sa otočiť na mieste a chcel ísť preč. Na druhej návšteve prišli za ňou aj deti sa jej pýtať, prečo X. tak plače, ktoré boli na dvore a ona im nevedela vysvetliť, čo sa deje. Potom išli na chodbu predtým, kde sa robili nové kancelárie sociálnych pracovníkov, potom išli za p. J., tam hodinu a pol preplakal, dokým sa neskončila návšteva. Prereval mi tam, jediné čo ho potom trochu ukludnilo bolo to, keď stará mama mu dala fotky. To bol kľud. Nechcel sa vtedy hrať ani s T., ani s nikým. Po týchto návštevách, keď chodili von, X. keď išiel nejaký človek okolo nich, od strachu sa jej išiel vyškriabať až na hlavu. Potom mala byť návšteva na narodeniny, zase sa p. X. odmlčala, nevedeli o nej nič, iba to, že mala prísť na narodeniny a začal sa konať súd ohľadom poručníctva. Súd sa konal 12.3. prišla ona, ešte vtedy predošlá sociálna pracovníčka a prišla pani kuratelka zo Žiliny. Mala prísť aj p. X.. Oni ešte čakali, či príde p. X., pán sám sudca povedal, aby jej zavolali cez pani sociálnu pracovníčku, že kde sa nachádza a p. X. povedala, že nepríde. Do vyjadrenia napísala, že nemohla sa dostaviť na súdne pojednávanie, lebo musela strážiť vnučky svojmu staršiemu synovi a že ona bola a nikto sa jej neozýval. Tak potom vlastne prebehlo konanie, že sa stala poručníkom. Tento návrh, že sa stala poručníkom bol aj na odvolacom súde, kde odvolací súd v Žiline potvrdil, že je právoplatne určená poručníkom. To bolo v roku 2020. Keď mal X. X. narodeniny, tak prišla stará mama, lebo otec bol ešte vo výkone trestu a že vraj mal zavolať z výkonu trestu k narodeninám. Ale či zavolali, to sa nedozvedela. Potom začal lockdown a až potom, keď p. I. X.L. prišiel z väzenia sa dozvedeli, že dal tento návrh a keď ho podal, tak cez videohovor mala stará mama, že chce si dať X., tak prišli do domova a namiesto starej matky sa na monitore objavil p. X., maloletý ani nevedel, že je to jeho otec ani nič, a nikto mu nepovedal, že to má byť

jeho otec, lebo ona predpokladala to, že keď chce stará mama mu povedať, že to je otec, že ho sama predstaví a nepredstavila ho. Zrazu sa na monitore objavil I. X.. Potom vlastne X. s ním komunikoval, ako keby to bol nejaký človek z vonka, proste vie, že niekto sa mu prihovorí a on odpovie. Takže to áno, začali tieto návštevy trochu intenzívnejšie, áno bolo, že sa uvoľnilo, že môže X. chodiť k starej mame. Len kým si X. najprv zvykol, že stará mama je po týchto všetkých udalostiach, veľmi dlho mu trvalo si privyknuť na starú mamu. Najprv sa jej spočiatku bál, ale do dnešného dňa sa svojej mamy, keď ju vidí sa jej bojí. Aj predtým keď boli návštevy, keby stará mama nepovedala dcére, aby išla X. pohladkať, ona by ani nešla a X. sa jej vždy bál. Nie že sa jej bojí len teraz, ale on sa jej bál od narodenia, od malička sa jej bál. Ona malého X. v jej nárečí učila, že je to ocino I., ale vždy ju chceli pretvarovať, že je to tatino I.. Tam boli potom z toho nedorozumenia. Keď prišiel teraz naposledy, predtým dvakrát prišla X. vyzdvihnúť stará mama na návštevy ku sebe domov a teraz na tretí krát prišiel p. I. X., áno chvíľu váhal, hodil sa mu do náručia. Keď sa ho pýtala každú návštevu ako bolo u starkej, iba povedal dobre. Nechcel o tom hovoriť. Nespomína nikoho, iba teraz keď boli pred poslednou návštevou, stará mama volala, tak p. J. dala zavolať, zavolala. Pretože X. aj volá, volá s jej mamou, volá s jej kamarátkami, tak on chce ísť ku kamarátom, ktorých pozná. Pri ňom je to prirodzené, že volal aj so svojou starou mamou, že jej zavolať a jej povedal, že chce ísť ku nej, pretože keď volá s jej mamou, tak on chce ísť aj k jej mame, keď volá so svojim bratom, on chce ísť k jej bratovi a keď volá s jej kamarátkou, čo sa navštevujú s jej deťmi, tak on chce ísť k nim. Z každej jednej návštevy keď prichádzal domov, tak bol taký zmätený, pretože zakaždým keď prišiel, tak sa jej pýtal, že či je jeho mama, pretože od malička tým, že ju dobre pozná, že spolu trávajú 24 hodín, prirodzenou cestou ju začal volať mama. Ona ho do toho nemusela nútiť a druhý dôvod je to, že on v škole pred deťmi nepovie inak ako mama. On nepovie ani teta ani nijako, len povie mama. Ani jej nepovie, že je K. J.. Keď príde z návštev, on si to ako keby tak uzatvorí, toto je samostatná kapitola, že som bol na návšteve u starkej a toto je samostatná kapitola, že som doma. Keď on je taký trochu zmätený, lebo mu povedia, že ona nie je jeho mama, že je len teta, ktorá sa o neho stará a že teraz jej naposledy v nedeľu vravel, keď sa trochu tak otvoril, že otec I. mu povedal, že si vybavuje, aby sa mohol dostať k nemu domov, tak ona chvíľku rozmýšľala, čo mu na to odpovedať a povedala: „áno vybavuje si, ale keď si vybaví, že pôjdeš k nemu bývať, tak už nikdy nebudeš so mnou, pretože u mňa už nebudeš bývať“, tak on sa na ňu pozrel, v tej svojej hlavičke si to tak utriedil a razantne až s plačom povedal: „nie, nechcem ísť k otcovi bývať“.

18. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

19. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a § 26 sa použijú primerane.

20. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

21. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností a možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

22. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

23. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

24. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

25. Súd potom ako bolo uznané otcovstvo k maloletému X. X. veľmi podrobne a starostlivo skúmal, čo by v danom prípade bolo vhodnejšie pre ďalší vývoj maloletého dieťaťa. V čase, keď súd nad maloletým

X. rozhodol o poručníčke K. J., otec nebol známy ani určený, hoci 12.05.2020 bol na Okresnom súde Martin podaný návrh o určenie otcovstva I. X., nebolo však možno de iure I. X. považovať za biologického otca. Zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti matky bolo nereálne aj do budúcnosti a súd zvažoval aj možnosť zverenia do osobnej starostlivosti starej matky, či sestry matky maloletého dieťaťa, čo konštatuje vo svojom rozhodnutí Okresný súd Žilina sp. zn. 21P/224/2016.

V čase rozhodovania opatrovníctva nad maloletým X. bola iná situácia ako už v čase rozhodovania o otcovstve k maloletému.

Po oboznámení sa so stanoviskom kolízneho opatrovníka ako aj zástupcom Centra pre rodiny a deti, po vyjadrení označeného otca maloletého dieťaťa, či starej matky, berúc do úvahy aj veľmi emotívne vyjadrenie poručníčky K. J. súd dospel k záveru, že záujem maloletého dieťaťa je prvoradý. Je prirodzené a žiadúce, aby dieťa vyrastalo a viazalo sa na svoju najbližšiu rodinu, v tomto prípade otca, ktorý má aktuálne splnené všetky zákonné predpoklady pre riadne plnenie si rodičovských povinností, pričom súd zobral do úvahy aj okolnosti splodenia dieťaťa, čo však vzhľadom na súčasný stav a starostlivosť otca o maloleté dieťa nebol dôvod k uvažovaniu o možnosti obmedzenia či nepriznania rodičovských práv otcovi. Navyše v záujme sledovania ďalšieho vývoja maloletého dieťaťa a starostlivosti otca o dieťa, tak ako uviedla zástupkyňa kolízneho opatrovníka, bude podaný na súd návrh o dohľad nad starostlivosťou otca o syna, aby sa tak predišlo prípadnému zanedbaniu starostlivosti o maloleté dieťa.

26. Vykonaným dokazovaním tak mal súd preukázať, že je v záujme maloletého dieťaťa zveriť ho do starostlivosti svojho biologického otca. Bol umiestnený v profesionálnej rodine, takže vyrastal v rodinnom prostredí, ktoré je pre neho blízke a za súčasného stavu bude aj viac v kontakte so svojou najbližšou rodinou (stará matka, matka, teta).

27. Súd na doplnenie uvádza, že určením otcovstva I. X. k maloletému X. X., v zmysle § 59 ods. 1 písm. d) Zákona o rodine poručníctvo ustanovené uznesením Okresného súdu Martin sp. zn. 9P/243/2019 zaniká.

28. Zároveň súd určil matke výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima, ktoré bude platiť do rúk otca maloletého dieťaťa. Takto určené výživné je podľa názoru súdu maximálne možné zo strany matky, keďže táto je zdravotne postihnutá a potrebuje finančné prostriedky najmä na zabezpečenie svojich potrieb.

29. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresný súd Martin.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.